

ÎNCHEIERE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari, raionul Drochia cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea eliberării autorizației de construire și a certificatului de urbanism,

împotriva deciziei din 17 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de către Primăria satului Hăsnășenii Mari, raionul Drochia, s-a casat hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre,

constată :

La 23 martie 2016 Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari, raionul Drochia, solicitând anularea răspunsului Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 10 din 25.02.2016, obligarea pârâtei de a elibera autorizația de construire a Bisericii cu Hramul Măicii Domnului Poceaev pe terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în satul Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia, aflat în proprietatea lui Lungu Gheorghii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanții au indicat că s-au adresat cu cerere prealabilă către Primăria satului Hăsnășenii Mari, prin care au solicitat eliberarea autorizației de construire a bisericii pe terenul ce se află în proprietatea privată a lui Lungu Gheorghii.

Prin răspunsul din 11 martie 2016 Primăria satului Hăsnășenii Mari a respins cererea prealabilă a reclamanților, cu care ultimii nu sunt de acord și consideră că

urmează a fi anulat, deoarece la 05 iunie 2013 Primăria satului Hăsnășenii Mari a eliberat pe numele Comunității Religioase „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” reprezentată de Lungu Gheorghii certificat de urbanism nr. 10.

Certificatul nominalizat a fost elaborat la etapa inițială de proiectare și elaborare a lucrărilor de construire a bisericii sus numite.

După eliberarea certificatului de urbanism nr. 10 din 05.06.2013, prin dispoziția Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 02/1-7-15 din 19.08.2013 s-a anulat sigiliul Primăriei satului Hăsnășenii Mari de pe certificatul de urbanism. Dispoziția dată a fost reexaminată de primarul Bologa Tatiana, care a anulat dispoziția Primăriei s. Hăsnășenii Mari nr. 02/1-7-15, pe motiv că a fost încălcată procedura. Astfel, certificatul de urbanism rămânând valabil eliberat.

Totodată, prin decizia Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 4/2 din 12 august 2013 a fost respinsă cererea lui Lungu Gheorghii cu privire la construirea bisericii în satul Hăsnășenii Mari, care a fost contestată în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătorei Drochia cererea de chemare în judecată depusă de către Lungu Axenia, reprezentantul comunei religioase protoerei și stareț al Bisericii Icoana Măicii Domnului Poseaev”, Lungu Gheorghii către Primăria și Consiliul satului Hăsnășenii Mari, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, care a fost casată prin decizia din 23 decembrie 2015 a Curții de Apel Bălți, a fost anulată decizia Consiliului local Hăsnășenii Mari nr. 4/2 din 12.08.2013, prin care s-a refuzat construirea bisericii, ca fiind ilegală.

Consideră că a respectat întru totul procedura de perfectare a actelor necesare pentru obținerea certificatului de urbanism și a autorizației de construire, însă administrația publică locală prin orice mijloace posibile și imposibile încearcă să împiedice construirea unui lăcaș sfânt în localitatea respectivă.

Reclamantul a mai menționat că Primăria satului Hăsnășenii Mari, în scrisoarea de refuz, a făcut trimitere la pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1072 din 22.20.1998, în care este reglementat modul de amplasare a cimitirelor, iar autorizația de construire se solicită a fi eliberată pe teren pentru construcții aflat în proprietate privată a solicitantului. Administrația publică locală urma să țină cont de norma menționată supra la momentul repartizării terenului pentru cimitir și să nu încalce dreptul de proprietate al reclamantului care este ocrotit prin legea supremă a Republicii Moldova.

Ulterior, la 25 noiembrie 2016 reclamantii au depus o cerere, prin care și-au majorat pretențiile, solicitând anularea răspunsului Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 67 din 29.06.2016 și obligarea pârâtei de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectarea Bisericii cu Hramul Măicii Domnului Poceaev pe terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, aflat în proprietatea lui Lungu Gheorghii, amplasat în satul Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia. (f.d. 147-148, vol. I)

În motivarea cererii reclamantii au invocat că pe parcursul judecării cauzei certificatul de urbanism nr. 1 din 05 iunie 2013, eliberat de Primăria satului Hăsnășenii Mari pentru o perioadă de 24 luni, cu posibilitatea de prelungire pe un termen de 12 luni, a expirat, a apărut necesitatea de a solicita eliberarea unui nou certificat de urbanism pentru proiectare.

În acest sens, a fost înaintată o cerere prealabilă către Primăria satului Hăsnășenii Mari, prin care s-a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea și construcția bisericii.

Conform răspunsului nr. 67 din 26 septembrie 2016 cererea solicitantului a fost respinsă pe mai multe motive: planul general al construcției a expirat: Consiliul local nu a acceptat modificări în Planul Urbanistic General al satului: construcția bisericii este situată în zona de protecție a cimitirului și lipsește schema de amplasare a obiectului coordonată cu serviciile abilitate și de INCP „Urbanproiect”.

Reclamanții au menționat că obiectul urmează să fie construit pe terenul ce îi aparține cu drept de proprietate și nu pe un teren al administrației publice locale. Astfel nu este necesară aprobarea executării construcției de către Consiliul local.

Consideră că Primăria satului Hăsnășenii Mari, reprezentată de primar, în mod abuziv, în contradicție cu legislația în vigoare, împiedică edificarea Bisericii cu Hramul Măicii Domnului Poceaev.

Astfel, răspunsul nr. 67 din 26.09.2016, prin care s-a refuzat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, contravine art. 3 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010, ceea ce constituie temei de anulare a răspunsului Primăriei satului Hăsnășenii Mari și eliberarea certificatului de urbanism.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Central s-a admis acțiunea înaintată de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”. S-au anulat răspunsurile Primăriei satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia nr. 10 din 25 februarie 2016 și nr. 67 din 26 septembrie 2016. S-a obligat Primăria satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia de a elibera certificat de urbanism pentru proiectarea Bisericii cu Hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev pe terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Lungu Gheorghii, amplasat în satul Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia. S-a obligat Primăria satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia de a elibera autorizația de construire a Bisericii cu Hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev pe teren cu nr. cadastral XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Lungu Gheorghii, amplasat în satul Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia. (f.d. 44, 49-58, vol. II)

Prin decizia din 17 mai 2018 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Primăria satului Hăsnășenii Mari, s-a casat hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Central emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea eliberării certificatului de urbanism și a autorizației de construire, cu emiterea unei noi soluții, prin care acțiunea s-a respins integral ca fiind neîntemeiată. (f.d. 93, 94-95, vol. II)

La 18 august 2018 Lungu Gheorghe și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”, au declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 17 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată. (f.d. 101-105)

În motivarea recursului recurenții au invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, contrară normelor morale ale societății, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 17 mai 2018.

Recurenții au recepționat decizia instanței de apel la data de 22 iunie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 18 august 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenții și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas